

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Dariaus ir Girėno g. 4, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 97 802, faks. 8 7066 2000,
el.p. marijampoles.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „Sava ranga“
Savanorių pr. 192-602, 44151 Kaunas
el. p. info@savaranga.lt

2014-09-18
I 2014-08-28

Nr.(15.4)-A4- 5152
Nr.

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA, DĖL GRIŠKABŪDŽIO ŽEMĖS ŪKIO BENDROVĖS KARVIDĖS, MELŽIMO BLOKO IR DVIEJŲ SKYSTO MĖŠLO REZERVUARŲ STATYBOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „Sava ranga“, Savanorių pr. 192-602, Kaunas, tel. +370 601 81943, el. p. info@savaranga.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – Šakių rajono Griškabūdžio žemės ūkio bendrovė, J. Jablonskio g. 1A, Griškabūdis, Šakių rajonas, tel. +370 345 41128, el. p. p.gribė@takas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Karvidės, melžimo bloko ir dviejų skysto mėšlo rezervuarų statyba.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Šakių rajono savivaldybė, Griškabūdžio seniūnija, Katilių ir Pentiškių kaimuose esančiuose keturiuose žemės sklypuose (kadastriniai Nr. 8440/0001:11, 4400/0001:305, 8440/0001:183, 8440/0001:184).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Ūkinė veikla planuojama keturiuose greta esančiuose sklypuose. Sklype kadastrinis Nr. 8440/0001:11 (Šakių r. sav., Griškabūdžio sen., Katilių k., Kanklių g. 1a), bus statoma karvidė. Sklypo plotas – 2,0 ha. Sklype kadastrinis Nr. 4400/0001:305 (Šakių r. sav., Griškabūdžio sen., Pentiškių k. 7), bus statomas melžimo blokas. Sklypo plotas – 2,1010 ha. Sklype kadastrinis Nr. 8440/0001:183 (Šakių r. sav., Griškabūdžio sen., Katilių k.), bus statomas 4200 m³ talpos skysto mėšlo rezervuaras. Sklypo plotas – 2,79 ha. Sklype kadastrinis Nr. 8440/0001:184 (Šakių r. sav., Griškabūdžio sen., Katilių k.), bus statomas 4200 m³ talpos skysto mėšlo rezervuaras. Sklypo plotas – 0,41 ha. Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis sklypuose – žemės ūkio. Naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai.

Bendrovėje šiuo metu laikoma 785 melžiamos karvės ir 665 galvijų prieauglio. Pagrindinis bendrovės kompleksas yra greta Griškabūdžio gyvenvietės. Pentiškių ir Katilių kaime dviejuose senos statybos pastatuose yra laikoma 280 melžiamų karvių, kurios pastačius naują karvidę, bus laikomos naujoje karvidėje. Per metus šiame komplekse planuojama pagaminti iki 2500 tonų pieno ir reikalingas pašarų kiekis. Planuojama karvidė yra pusiau šalto tipo su reguliuojama oro padavimo ir šalinimo vėdinimo sistema. Karvidėje numatoma 283 vietas melžiamoms karvėms. Karvių poilsio boksai pastate išdėstomi keturiomis eilėmis, po dvi eiles

abiejose šerimo stalo pusėse. Karvių banda karvidėje talpinama keturiuose garduose turinčiuose po 69 – 72 karvių poilsio boksus. Karvių poilsio boksai iškloti apšiltintais kilimėliais. Didesniams karvių komfortui sudaryti numatoma boksų guoliavietes kreikti, kasdien tam skiriant apie 0,25 kg gerai smulkinto kraiko. Tai gali būti medžio pjuvenos arba šiaudai. Kraikas į tvartą atvežamas mobiliomis priemonėmis, karvių poilsio boksai kreikiami rankiniu būdu. Galvijai šeriami pašarus dalintuvu - maišytuvu išduodant ant šerimo stalo, girdomi iš automatinių girdyklių. Pastato viduryje, išilgai jo, numatytais 4,8 m pločio šerimo takas, o skersai pastato – 3,6 m pločio centrinis bandotakis jungiantis karvidę su melžimo bloku. Gretimame sklype numatoma pastatyti melžimo ir pagalbinį patalpų bloką. Bloke numatytos patalpos karvių melžimui, pieno šaldytuvams, įrengimams, personalo buičiai ir poilsiu bei kitos pagalbinės patalpos. Karvių melžimui numatoma karuselės tipo melžimo aikštelė. Iš karvidės mėšlas šalinamas skreperiniai transporteriai į tvarto centre įrengiamą skersinį kanalą, kuriuo nuplaunamas į šalia pastato numatomą siurblinę, kuriai prisipildžius persiurbiamas į kaupimo rezervuarą. Visas karvidėje susidaręs skystasis mėšlas, gamybinės ir buitinės nuotekos kaupiamos dviejuose projektuojamuose 8400 m³ bendros talpos skysto mėšlo kaupimo rezervuaruose. Augalų vegetacijos metu, vadovaujantis aplinkosauginių reikalavimų mėslui tvarkyti nuostatomis, mėšlas srutovežiais išvežamas į žemdirbystės laukus kur paskleidžiamas ir įterpiamas į dirvą. Visi pagrindiniai gamybiniai procesai karvidėje mechanizuoti ir automatizuoti. Melžiamos karvės komplekse laikomos taikant skysto mėšlo šalinimo technologiją.

Per 6 mėnesių kaupimo laikotarpį komplekse susidarys 5072,41 m³ skystojo mėšlo ir gamybinų bei buitinų nuotekų, kurios bus kaupiamas projektuojamuose 2 x 4200 m³ talpos skysto mėšlo kaupimo rezervuaruose. Auginant karves priklausomai nuo gyvulių laikymo technologijos, komplekse susidaro, gamybinės ir buitinės atliekos. Šios atliekos sudaro nedidelius kiekius ir pagal sutartį perduodamos perdirbimo įmonėms. Gamybinės atliekos, tai būtų susidėvėję akumulatoriai, dienos šviesos lempos, atidirbė tepalai, tepalų pervežimo tara ir kt., nedideliai kiekiai kaupiamos ir pristatomos tiekiančioms šias prekes organizacijoms arba pavojingų atliekų tvarkymo įmonei UAB „Toksika“. Techninio remonto ir priežiūros atliekos, kaip tepaluotos pašluostės ir vienkartinio naudojimo užtersta tara, taip pat kaupiamos nedideliai kiekiai ir pristatomos pavojingų atliekų tvarkymo įmonei UAB „Toksika“.

Ūkio veikla gali įtakoti paviršinio ir požeminio vandens kokybę, bet tinkamai eksploatuojant esamus ir projektuojamus statinius bei įrengimus teršiančio pobūdžio neturės. Vidutiniškai ir mažai užterštos lietaus nuotekos nuo kelių mėslui ir nuo kelių ir aikštelių, kitai produkcijai vežti, natūraliai ir dirbtiniai nuolydžiai nukreipiamos į aplinkines pievutes.

Nuotekų kiekiai susidarantys ūkyje.

Nuotekos	Iš viso nuotekų per 6 mén., m ³	Iš viso nuotekų per metus., m ³
Gaunama nuotekų iš pieno patalpų (283 k x 0,3m ³ /mén. x mén. sk.)	509,40	1018,80
Krituliai į rezervuarus ((2 x 1050 m ²)x 0,037 m ³ /mén. x 0,73 x mén. sk.)	340,33	680,66
Buitinės nuotekos (6 žm x 0,07m ³ x dienų sk.)	76,86	153,72
Iš viso	926,59	1853,18

Visos bendrovės komplekse susidarančios nuotekos kaupiamos 8400 m³ bendros geometrinės talpos skysto mėšlo kaupimo rezervuaruose ir kartu su skystuoju mėslu naudojamos laukams tręsti.

Išmetamo į atmosferą teršalų kiekis apskaičiuojamas pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/CORINAIR Atmospheric emission inventory guidebook) įrašytą į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. Įsakymu Nr. 395 (žin., 1999, Nr. 108-3159; 2005,Nr,92-3442) patvirtintą į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodiką sąrašą.

Išmetamo į atmosferą amoniako (NH_3) taršos koeficientai:

	Vidutinis metinis taršos koeficientas, kg NH_3 /gyvūnui				Suminis metinis taršos koeficientas, kg NH_3 /gyvūnui
	Gyvūnų laikymas tvarte	Mėšlo saugojimas mėšlidėje	Mėšlo paskleidimas	Gyvulių ganymas	
Melžiamos karvės	8,7	3,8	12,1	3,9	28,5
Kiti galvijai	4,4	1,9	6,0	2,0	14,3
Penimos kiaulės	2,89	0,85	2,65	-	6,39
Paršavedės	7,43	2,18	6,82	-	16,43
Avys	0,24	-	0,22	0,88	1,34
Arkliai	2,9	-	2,2	2,9	8,0
Vištos	0,19	0,03	0,15	-	0,37
Broileriai	0,15	0,02	0,11	-	0,28
Kiti paukščiai	0,48	0,06	0,38	-	0,92
Kailiniai žvėreliai	0,6	-	1,09	-	1,69

Išmetamų į atmosferą kietujų dalelių (KD) taršos koeficientai:

	Vidutinis metinis taršos koeficientas, kg KD/gyvūnui
Melžiamos karvės	0,36
Kiti galvijai	0,24
Penimos kiaulės	0,5
Paršavedės	0,58
Arkliai	0,18
Vištos	0,084
Broileriai	0,052
Kiti paukščiai	0,032

Melžiamų karvių ir kitų galvijų auginimas

	Amoniako taršos koeficientas, kg NH_3 /gyvuliui	Gyvulių skaičius, vnt	Metinis išmetamo į atmosferą amoniako kiekis, kg
Melžiamos karvės	16,4 (8,7+3,8+3,9)	283	4641,20
Iš viso NH_3			4641,20
	Kietujų dalelių taršos koeficientas, kg KD/gyvuliui	Gyvulių skaičius, vnt	Metinis išmetamo į atmosferą kietujų dalelių kiekis, kg
Melžiamos karvės	0,36	283	101,88
Iš viso KD			101,88

Melžiamų karvių ir kitų galvijų auginimo metu susidariusio mėšlo paskleidimas laukuose

	Amoniako taršos koeficientas, kg NH_3 /gyvuliui	Gyvulių skaičius, vnt	Metinis išmetamo į atmosferą amoniako kiekis, kg
Melžiamos karvės	12,1	283	3424,30
Iš viso NH_3			3424,30

Išmetama iš viso per metus: NH_3 – 8065,5 kg, KD – 101,88 kg.

Bendrovės komplekse laikoma iki 283 sąlyginį gyvulių, todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, 65 ir 73 punktais projektuoja statiniams SAZ nenustatomas.

Planuojama karvidė patenka į vandentiekio apsaugos zoną. Vandentiekio tinklai priklauso bendrovei ir numatoma juos iškelti. I kitas apsaugos zonas planuojamai statiniai nepatenka. Artezinis grėžinys su vandens bokštu įrengtas atskirame sklype apytiksliai 2 km atstumu nuo galvijų laikymo pastatų ir mėšlo kaupimo įrenginių. Esamo artezinio grėžinio griežto režimo zonos riba yra apželdinta. Artimiausias atstumas nuo ūkinės veiklos vietas iki artimiausios gyvenamosios teritorijos (gyvenamo namo) yra 130 m rytų kryptimi.

Pavojingų (sprogstamų, degių, dirginančių, kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, įesdinančių, infekcinių, teratogeninių ir kt.) radioaktyvių medžiagų nesusidarys. Baigus statybos darbus triukšmą kels gyvuliai ir technika. Ūkio teritorijoje dirba 4 traktoriai. Ūkyje naudojama serijinės gamybos technika turinti ES sertifikatus, jos sukeliamas triukšmas neviršys normų. Vibracijos, šviesos, šilumos ir elektromagnetinės spinduliuotės neigiamo poveikio – nebus.

Duomenys apie triukšmo šaltinius.

Triukšmo taršos šaltiniai:	Taršos šaltinių skaičius vnt.	Didžiausia leidžiama (nekenksminga aplinkai ir žmogui) tarša	Aplinkos foninis užterštumas	Veiklos sąlygojama tarša		Priemonės taršai mažinti
				Objekto teritorijoje (prie ribų)	Gyvenamojoje, rekreacijos teritorijoje, įvertinus foninį užterštumą	
Mobilios transporto priemonės	5	iki 80 dBA	Nematuotas. Neišskirtinis, būdingas gamybiniui centro aplinkai	maža	l. maža	Naudojama serijinės gamybos technika. Vakarais, savaitgaliais ir šventinių dienomis darbai neorganizuojami, išskyrus gyvulių šerimą.
Mėšlo maišymo siurbliai	6	iki 80 dBA	Nematuotas. Neišskirtinis, būdingas gamybiniui centro aplinkai	maža	nežymi	Mėšlas rezervuaruose maišomas tik mėšlavėžio metu prieš pakraunant mėšlą į transporto priemones. Vakarais, savaitgaliais ir šventinių dienomis maišytuvai nejungiami.
Mėšlo siurblinių (siurbliai)	1	iki 80 dBA	Nematuotas. Neišskirtinis, būdingas gamybiniui centro aplinkai	l. maža	nebus	Siurbliai įrengti šuliniuose.

Biologinė tarša: visi produktai ir mikroorganizmai, kurie paprastai būna karvidžių patalpos ore – iki 70000 mikrobų/m³.

5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Artimiausia Europos ekologinio tinklo Natura 2000 paukščių apsaugai svarbi teritorija – Novaraistis (LTSAKB001). Artimiausias atstumas rytų kryptimi – 16 km. Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijoms planuojama ūkinė veikla įtakos neturės.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamas Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklų reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.3. Vykdamos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytais rodikliais, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4. Vykdant planuojamą ūkinę veiklą nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

- 7.1. Planuojama karvidės, melžimo bloko ir dviejų skysto mėšlo rezervuarų statyba pagerins gyvulių auginimo, skysto mėšlo tvarkymo ir laikymo sąlygas
- 7.2. Bendrovės fermoje laikomų gyvulių kiekis nebus didinamas.
- 7.3. Įvertinus planuojamus taršos šaltinių išmetamus teršalus, nustatyta, kad už gamybinės teritorijos ribų oro teršalų koncentracija neviršija ribinių verčių.
- 7.4. Planuojamos ūkinės veiklos metu bei statybos metu susidariusios atliekos bus tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisés aktų nustatyta tvarka.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Natura 2000 teritorijas, numatyti darbai nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesalygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

8. Priimta atrankos išvada – Griškabūdžio žemės ūkio bendrovės karvidės, melžimo bloko ir dviejų skysto mėšlo rezervuarų statybų Šakių rajono savivaldybėje, Griškabūdžio seniūnijoje, Katilių ir Pentiškių kaimuose esančiuose keturiuose žemės sklypuose (kadastriniai Nr. 8440/0001:11, 4400/0001:305, 8440/0001:183, 8440/0001:184). poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Marijampolės skyriaus vedėjas

Česlovas Vyzas

**TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPATRAMENTO 2014-09-18 RAŠTO NR. (15.4)-A4- 5152
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Griškabūdžio žemės ūkio bendrovei
J. Jablonskio g. 1A, Griškabūdis, Šakių rajonas
el. p. gribė@takas.lt.

Šakių rajono savivaldybės administracijai
Bažnyčios g. 4, 71120 Šakiai
el. p. sakiai.sav@is.lt

Marijampolės visuomenės sveikatos centrui
A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
el. p. info@marijampolesvsc.sam.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinėi gelbėjimo valdybai
Stoties g.59, 68230 Marijampolė
el. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniams padaliniui
Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
el. p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:
Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui